

İstanbul, 30.05.2024

DUYURU 615

Konu: Türk Ticaret Kanununda yapılan değişiklikler ve enflasyon düzeltmesi konulu güncel özeleler hk

1. Türk Ticaret Kanununda Yapılan Değişiklikler

29.05.2024 tarihli ve 32560 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 7511 Türk Ticaret Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile Türk Ticaret Kanununda şirketleri ilgilendiren kimi değişiklikler yapılmıştır. Bu değişikliklerden önemli görülenler aşağıda belirtilmiştir.

-Yönetim Kurulu Görev Dağılımının Her Yıl Yapılmasına İlişkin Düzenleme Yasadan Çıkarıldı: Bilindiği üzere Türk Ticaret Kanununun 366. maddesi uyarınca, yönetim kurulu üyeleri en çok üç yıl süreyle görev yapmak üzere seçilebilmekte iken **yönetim kurulu başkan ve başkan vekilinin her yıl seçilmesi gerekmektedir**. Bu durum anonim şirketlerde, yönetim kurulu Kanunda öngörülen azami süre olan üç yıl süre için seçilmiş olsa dahi her yıl yönetim organizasyonunu yeniden belirleme yükümlülüğü getirmekte ve yönetim kurulu başkan ve başkan vekilinin bir sonraki yıl seçilmediği durumlarda Kanunda yönetim kurulu başkan ve başkan vekiline atfedilen yetki ve görevlerin kim tarafından kullanılacağı hususlarında uygulamada tereddüt oluşturmaktadır. Maddede yapılan değişiklikte, yönetim kurulu başkan ve başkan vekilinin, yönetim kurulunun görev süresine uyumlu olarak seçilebilmesine imkân tanınmaktadır.

“MADDE 13- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 366 ncı maddesinin birinci fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “Yönetim kurulu her yıl üyeleri arasından” ibaresi “Yönetim kurulu, üyeleri arasından” şeklinde değiştirilmiştir.”

-Yönetim Kurulunu Toplantıya Çağırma Yetkili Olanların Kapsamı Genişletildi: Türk Ticaret Kanununun 392 nci maddesinin yedinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“İstem uygun görülmesi hâlinde çağrı, yönetim kurulu başkanınca yapılır. Ancak yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğunun yazılı istemi üzerine, yönetim kurulu başkanı yönetim kurulunu istemin kendisine ulaştığı tarihten itibaren en geç otuz gün içinde yapılacak şekilde toplantıya çağırma zorundadır. Bu süre içinde yönetim kurulu toplantıya çağırılmadığı veya yönetim kurulu başkanı ya da başkan vekiline ulaşamadığı hâllerde, çağrı doğrudan istem sahiplerince yapılabilir. Çağrı üzerine yapılacak toplantılarda toplantı ve karar nisapları hakkında 390 ıncı maddenin birinci fıkrası uygulanır. Esas sözleşmede yönetim kurulunun toplantıya çağırılmasına ilişkin farklı bir usul belirlenebilir.”

Yapılan değişiklikte, yönetim kurulu üyelerinin çoğunluğu tarafından yapılan toplantı istemlerinde, yönetim kurulu başkanına yönetim kurulunu toplantıya çağırma yükümlülüğü getirilmekte, yönetim kurulu başkanınca yönetim kurulunun yine de toplantıya çağırılmadığı veya başkana/başkanvekiline ulaşamadığı hâllerde istemin doğrudan çağrı sahiplerince yapılabilmesine imkân sağlanmaktadır. Böylelikle yönetim organında müzakere ortamının oluşmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

-Asgari Sermaye Tutarının Altında Sermayesi Bulunan Şirketlere Sermaye Artırımı İçin Süre Kısıtı Getirildi: Bilindiği üzere 7887 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı uyarınca, 6102 sayılı Kanunun 332 nci maddesinin birinci fıkrasında anonim şirketler için 50.000 Türk Lirası olarak öngörülen en az esas sermaye tutarı 250.000 Türk Lirasına, kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketlerde 100.000 Türk Lirası olarak öngörülen en az başlangıç sermayesi tutarı 500.000 Türk Lirasına; Kanununun 580 inci maddesinin birinci fıkrasında limited şirketler için 10.000 Türk Lirası olarak öngörülen en az esas sermaye tutarı 50.000 Türk Lirasına yükseltilmiştir.

Bu defa konu ile ilgili olarak Türk ticaret Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- (1) Sermayeleri en az sermaye tutarının altında olan anonim ve limited şirketler, sermayelerini 31/12/2026 tarihine kadar 332 nci ve 580 inci maddelerde öngörülen tutarlara yükseltirler, aksi halde infisah etmiş sayılırlar. Çıkarılmış sermayesi en az iki yüz elli bin Türk lirası olan kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş bulunan halka açık olmayan anonim şirketler ise başlangıç sermayeleri ile çıkarılmış sermayelerini anılan tarihe kadar beş yüz bin Türk lirasına yükseltmedikleri takdirde, bu sistemden çıkmış sayılırlar.

(2) Sermayenin 332 nci ve 580 inci maddelerde öngörülen tutarlara yükseltilmesi için yapılacak genel kurul toplantılarında toplantı nisabı aranmaz, kararlar toplantıda mevcut oyların çoğunluğu ile alınır ve bu kararlar aleyhine imtiyaz kullanılmaz.

(3) Ticaret Bakanlığı, birinci fıkrada yazılı süreyi birer yıl olarak en çok iki defa uzatabilir.”

Düzenleme uyarınca sermayeleri yeni en az sermaye tutarının altında kalan anonim ve limited şirketlerin, 31/12/2026 tarihine kadar yeni sermaye düzenine intibak sağlamaları gerekmektedir. Bu intibakı sağlamayan şirketler infisah etmiş sayılacak ve Kanunda öngörülen tasfiye sürecini başlatarak ticaret sicili kaydının terkinini sağlamaları gerekecektir.

2. Enflasyon Düzeltmesi Konulu Güncel Özelgeler

Sat-kirala-geri al sözleşmesi kapsamında tekrar iktisap edilen gayrimenkulün enflasyon düzeltmesinde dikkate alınacak düzeltmeye esas tarihi ile 5520 sayılı Kanunun (5/1-j) maddesi kapsamında bilançonun pasifinde oluşturulan fon hesabının enflasyon düzeltmesine tabi tutulup tutulmayacağı hk (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı - 27.05.2024- 11395140-105|VUK-3-2836 |-696025):

1- Sat-kirala-geri al yöntemiyle finansal kiralama şirketine devredilen ve daha sonra kira süresinin sonunda tekrar aktifinize giren söz konusu fabrika binasının, 2023 hesap dönemi sonu itibariyle enflasyon düzeltmesine tabi tutulmasında, düzeltmeye esas tarih olarak, fabrika binasının sat-kirala-geri al sözleşmesi kapsamında kiralama işleminin deftere kayıt tarihi (213 sayılı Kanunun mükerrer 290 inci maddesi kapsamında kullanma hakkının "260- Haklar" hesabına kayıt edildiği tarih) dikkate alınacaktır.

2- 5520 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (1/j) bendi uyarınca bilançonun pasifinde oluşturulan fon hesabının, 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin 16 ncı maddesinin (1) numaralı fıkrasında da belirtildiği üzere, enflasyon düzeltmesine tabi tutulması ve bilançoda düzeltilmiş değeriyle yer alması gerekmektedir.

7326 ve 7440 sayılı Kanunlar kapsamında 296 no.lu geçici hesapta izlenen tutarların enflasyon düzeltilmesine tabi tutulup tutulmayacağı hk.(İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı-13.05.2024-E-67854564-105[1741-9425]-273165):

7326 ve 7440 sayılı Kanunların mezkûr fıkralarının uygulamasına ilişkin olarak, bahse konu Tebliğlerde yapılan açıklamalar çerçevesinde oluşturulan "296 Geçici Hesap"ın, 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası uygulamasında "parasal kıymet" olarak kabul edilmesi ve 2023 hesap dönemi sonu ile izleyen dönem sonlarına ilişkin enflasyon düzeltmelerinde, düzeltmeye tabi tutulmaması gerekmektedir.

Yapılmakta olan yatırımlar hesabından özel maliyet hesabına aktarılan tutarlarda reel olmayan finansman maliyeti ayrıştırması yapıp yapılmayacağı hk. (İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı - 13.05.2024- E-11395140-105[VUK-3-2657]-618503):

"Maddi Olmayan Duran Varlıklar" hesap grubu dahilinde "264- Özel Maliyetler" hesabında izlenmesi gereken her bir kesim yatırıma ilişkin enflasyon düzeltmesi kapsamında, düzeltmeye esas tutarın tespitinde reel olmayan finansman maliyeti ayrıştırması yapılmaması gerekmektedir.

Durum bilgilerinize sunulur.

Yukarıda yer verilen açıklamalarımız, konuya ilişkin genel bilgiler içermektedir. ERİŞ Bağımsız Denetim ve YMM AŞ'ye, işbu belgenin içeriğinden kaynaklanan veya içeriğine ilişkin olarak ortaya çıkan sonuçlardan dolayı herhangi bir sorumluluk iddiasında bulunulamaz.

Saygı ile,
**ERİŞ BAĞIMSIZ DENETİM
VE YMM A.Ş.**